9
Openbaar vervoer en taxi

Openbaar vervoer en taxi

Aan de orde is het **tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi (CD d.d. 17/04)**.

De **voorzitter**:
Aan de orde is het tweeminutendebat Openbaar vervoer en taxi. Ik heet de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de leden van harte welkom. Zes leden hebben zich ingeschreven voor dit tweeminutendebat.

Ik geef allereerst het woord aan de heer Heutink van de Partij voor de Vrijheid. Gaat uw gang.

De heer **Heutink** (PVV):
Voorzitter. De onveiligheid in onze treinen en bussen neemt toe. Mishandeling van conducteurs en reizigers is haast aan de orde van de dag. Dat is volgens de PVV en de medeindieners van de motie die ik zo ga indienen, volstrekt onacceptabel. Om die reden is in het hoofdlijnenakkoord ruimte gemaakt om gezamenlijk het toenemende aantal geweldsincidenten aan te pakken. Als het aan ons ligt, voeren we in dat het voor hoofdconducteurs, uiteraard op basis van vrijwilligheid, mogelijk wordt om een bodycam te dragen. Op die manier wordt de trein voor zowel de reiziger als de medewerker een stuk veiliger. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het aantal geweldsincidenten in het openbaar vervoer jaarlijks blijft toenemen;

constaterende dat de regering aan NS een boete van €500.000 heeft opgelegd en dat NS voornemens is deze te betalen aan het ministerie van IenW;

constaterende dat de boete ten goede moet komen aan de reiziger;

van mening dat de reiziger bij uitstek gebaat is bij meer veiligheid in de trein en op het perron en dat bodycams, ingezet op basis van vrijwilligheid, daar een positieve bijdrage aan leveren;

verzoekt de regering om na overleg met consumentenorganisaties de geïnde boete van €500.000 door NS te laten inzetten voor de aankoop van bodycams,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Heutink, Olger van Dijk, Pierik en Veltman.

Zij krijgt nr. 820 (23645).

De heer **Heutink** (PVV):
Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank voor uw inbreng. De heer Olger van Dijk is de tweede spreker. Hij spreekt namens Nieuw Sociaal Contract. Gaat uw gang.

De heer **Olger van Dijk** (NSC):
Dank u wel, voorzitter. Vanuit Nieuw Sociaal Contract zal ik zelf geen moties indienen, maar wij sluiten ons aan bij de oproep van enkele collega's. Ook heb ik nog een enkele vraag.

In het commissiedebat hebben wij uitgebreid stilgestaan bij de toenemende agressie tegen medewerkers in het openbaar vervoer. De weerzinwekkende mishandeling van een hoofdconductrice van de NS kunnen wij ons nog allemaal scherp voor de geest halen. Het hoofdlijnenakkoord vraagt terecht aandacht en maatregelen om de veiligheid in het openbaar vervoer te verbeteren. Uitbreiding van identificatiemogelijkheden voor NS-medewerkers is daar een voorbeeld van. De staatssecretaris zegde mij in het debat al toe met haar collega van Justitie en Veiligheid in gesprek te gaan over de vraag hoe de toegang van deze medewerkers tot het rijbewijsregister versneld kan worden, om zo makkelijker de identiteit van overlastgevers vast te stellen. Dat is een begin, maar het mag scherper en steviger. Daarom dienen wij mede de motie van mevrouw Veltman in over een ID-check. Daar komt zij zo op terug. Dat geldt ook voor haar motie over de regionale reisverboden. Mensen die conducteurs, die gewoon hun werk doen, aftuigen, moeten zo veel mogelijk geweerd worden uit het gehele openbaar vervoer.

Voorzitter. De invoering van meer bodycams kan ook helpen bij de-escalatie en opsporing van openbaarvervoervandalen. Steun van mijn fractie voor het voorstel van de heer Heutink om te bekijken hoe de boete aan de NS kan worden ingezet voor de aankoop van bodycams, op basis van vrijwilligheid.

Nu is er ook een boete opgelegd aan ProRail, van maar liefst 2,75 miljoen euro. Op dit punt heb ik een aanvullende vraag. Eerder heeft deze Kamer mijn motie aangenomen om de NS en ProRail onder verscherpt toezicht te stellen door een programma onder de concessie op te stellen, met concrete verbetermaatregelen. Kan de minister toezeggen dat deze boete aan ProRail wordt ingezet in het kader van dit verbeterprogramma?

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank voor uw inbreng. Dan is nu het woord aan de heer De Hoop, die spreekt namens de fractie van GroenLinks-Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer **De Hoop** (GroenLinks-PvdA):

Dank, voorzitter. Ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er grote behoefte is aan het uitbreiden van het internationaal treinverkeer binnen de EU, zodat reizigers op een betaalbare en eenvoudige manier met de internationale trein kunnen reizen;

constaterende dat er, mede als gevolg van het feit dat lidstaten en spoorwegmaatschappijen onvoldoende samenwerken, nog steeds allerlei belemmeringen zijn, waardoor het voor reizigers vaak lastig is om op een eenvoudige manier per trein van het ene land naar het andere land te reizen;

overwegende dat de huidige Commissie zich heeft ingezet voor een EU-breed ticketsysteem, maar dat de wetgeving hiervoor nog niet is afgerond;

verzoekt de regering zich ervoor in te spannen dat het versterken van het internationaal treinverkeer, waaronder het afronden van de wetgeving voor een EU-breed ticketsysteem, een van de prioriteiten wordt van de komende Europese Commissie, en de Kamer te rapporteren over deze inspanningen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden De Hoop en Vedder.

Zij krijgt nr. 821 (23645).

Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Veltman. Zij spreekt namens de VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw **Veltman** (VVD):
Voorzitter. In het commissiedebat hebben we stilgestaan bij geweld en agressie in het openbaar vervoer. De VVD is van mening dat als je met de trein, de tram of de bus gaat, je je veilig moet kunnen voelen en dat het personeel veilig zijn werk moet kunnen doen. Maar er is steeds meer overlast; er zijn steeds meer geweldsincidenten. We willen dit een halt toeroepen. Overlast gevers moeten worden aangepakt. Daarom twee moties. De eerste luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat agressie en geweld in het openbaar vervoer onacceptabel zijn;

overwegende dat het kunnen controleren van de identiteit van overlastgevers in het ov door boa's nodig is om snel en adequaat te kunnen optreden;

overwegende dat de huidige wijze van identiteitscontrole door boa's in het ov zeer tijdrovend is en regelmatig leidt tot zeer gevaarlijke situaties voor boa's, conducteurs en reizigers;

constaterende dat het aantal geweldsincidenten in het openbaar vervoer toeneemt en dat er in het belang van de veiligheid niet langer kan worden gewacht;

verzoekt de regering om zo spoedig mogelijk de identiteitscheck door gekwalificeerde boa's in het ov in te voeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Veltman, Heutink en Olger van Dijk.

Zij krijgt nr. 822 (23645).

Mevrouw **Veltman** (VVD):
Dan de tweede. De kern van deze motie is dat als iemand gewelddadig is of agressie vertoont in een trein van de ene vervoerder, deze vervoerder de gelegenheid krijgt om een andere vervoerder in de regio hiervoor te waarschuwen, zodat eventueel ook bij deze andere vervoerder de toegang ontzegd kan worden.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat agressie en geweld in het openbaar vervoer onacceptabel zijn;

constaterende dat het aantal geweldsincidenten in het openbaar vervoer toeneemt en dat niet langer kan worden gewacht met het nemen van maatregelen om geweldsincidenten in het openbaar vervoer tegen te gaan;

verzoekt de regering om in overleg met de vervoerders, politie en de Autoriteit Persoonsgegevens te komen tot een juridisch kader en afspraken over gegevensuitwisseling, zodat decentrale overheden en vervoerders per 1 januari 2025 aan de slag kunnen met regionale reisverboden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Veltman, Heutink en Olger van Dijk.

Zij krijgt nr. 823 (23645).

Mevrouw **Veltman** (VVD):

Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel. De volgende spreker is de heer El Abassi. Hij spreekt namens de fractie DENK. Gaat uw gang.

De heer **El Abassi** (DENK):
Voorzitter, dank. Samenwerken met vervoersbedrijven die zich niet houden aan mensenrechten en die mensenrechten schenden, moeten we niet willen. Vandaar dat ik één motie heb die ik wil indienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat verschillende gemeenten en provincies zakendoen met bedrijven zoals CAF en EBS, die bijdragen aan mensenrechtenschendingen;

constaterende dat samenwerking met deze bedrijven in strijd is met de United Guiding Principles on Business and Human Rights en het Nederlandse beleid op het gebied van mensenrechten en maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkopen overheden;

overwegende dat burgers onbewust tegen hun wil bijdragen aan schendingen van mensenrechten door met deze vervoersbedrijven te reizen;

verzoekt de regering in gesprek te gaan met alle partners die samenwerken met vervoersbedrijven CAF en EBS en andere bedrijven die direct of indirect actief betrokken zijn bij de kolonisering van bezet Palestijns gebied, en erop aan te dringen de overeenkomsten te beëindigen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid El Abassi.

Zij krijgt nr. 824 (23645).

De heer **El Abassi** (DENK):
Dat was het, voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank voor uw inbreng. De heer Bamenga namens de fractie D66. Hij is ook de laatste spreker in de termijn van de Kamer. Gaat uw gang.

De heer **Bamenga** (D66):
Dank u wel, voorzitter. Als D66 vinden we het belangrijk dat de bereikbaarheid tussen dorpen en steden goed is. Daarom komen wij met de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Bus Rapid Transit (BRT) een flexibele en eenvoudig opschaalbare vorm van openbaar vervoer is die slim gebruik kan maken van bestaande infrastructuur;

overwegende dat op dit moment landelijk niet inzichtelijk is waar BRT bij zou kunnen dragen aan het voldoen aan de toekomstige vervoersvraag;

verzoekt de regering om samen met gemeenten en provincies landelijk in kaart te brengen tussen welke locaties instelling van een BRT-systeem potentie heeft om aan de vervoersvraag te voldoen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Bamenga en Vedder.

Zij krijgt nr. 825 (23645).

Hartelijk dank voor uw inbreng. De motie wordt gekopieerd, maar de minister heeft aangegeven dat hij gelijk zijn appreciatie kan geven. De leden hebben nog geen kopieën, maar dan moet u zelf maar even per motie bijhouden wat het oordeel is. Het zijn er in totaal zes, dus dat moet kunnen. Ik geef de minister het woord. Gaat uw gang.

Minister **Harbers**:
Voorzitter, dank u wel. De vraag van de heer Van Dijk over de boete van ProRail. Dat zeg ik toe, ook omdat hij in ieder geval erbij aangeeft dat we ... O nee, wacht. Sorry, het zat volgens mij niet in zijn vraag, maar we moeten er wel even met de consumentenorganisaties over in overleg. Ik kan me zo goed voorstellen dat zij zich ook kunnen vinden in maatregelen onder het verbeterprogramma. Als in overleg met hen blijkt dat het boetebedrag het best aan maatregelen uit dat programma besteed kan worden, dan doen we dat vanzelfsprekend graag.

Dat is tegelijkertijd mijn appreciatie van de motie op stuk nr. 820. In de tekst van de motie zit al "na overleg met consumentenorganisaties". Dat betekent dat ook zij dat nog wel even een goed idee moeten vinden. Als dat blijkt, dan gaan we dat inderdaad doen. Ik had overigens geen signalen dat de financiering een knelpunt is voor de eventuele uitrol, maar we kunnen deze route daarvoor goed benutten. De motie op stuk nr. 820 is dus oordeel Kamer.

De heer **Heutink** (PVV):
Dan ga ik er gemakshalve van uit dat de minister met heel erg veel enthousiasme dit plan aan de consumentenorganisaties gaat verkondigen en uitleggen.

Minister **Harbers**:

Vanzelfsprekend.

De motie op stuk nr. 821 van de heer De Hoop en mevrouw Vedder is mij ook uit het hart gegrepen. Ik heb daar zelf in de afgelopen Transportraad ook nog een stevig pleidooi voor gehouden, dus u kunt rekenen op die inspanning. Ik geef de motie oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 822 van mevrouw Veltman, de heer Heutink en de heer Van Dijk geef ik ook oordeel Kamer. Ik herken het belang van een effectieve identiteitscheck. De staatssecretaris heeft uw Kamer eerder dit jaar geïnformeerd over de doorlooptijd van drie jaar. Om het eerste deel van het project te versnellen, is door het huidige kabinet besloten voorrang te geven aan boa's werkzaam voor publieke organisaties en daarna de ov-boa's te doen. Deze motie vraagt mogelijk om een andere route. Mevrouw Veltman zal begrijpen dat de invulling daarvan ook aan een volgend kabinet is, maar ik geef de motie in ieder geval oordeel Kamer.

Dan de motie op stuk nr. 823 over de gegevensuitwisseling. Ik zeg er nadrukkelijk bij dat ik niet ga over de toepassing van reisverboden, want dat is aan de vervoerders. Bij een regionaal reisverbod moeten vervoerders persoonsgegevens met elkaar delen en aan de AVG voldoen. Om de mogelijkheden hiervoor in kaart te brengen, zijn we al begonnen met een onderzoek. Dat moet in combinatie met de resultaten uit de verkenning in Oost-Nederland in 2025 zijn afgerond. Deze motie is ook in lijn daarmee, dus ik deel die oproep en geef 'm oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 824 van de heer El Abassi ontraad ik. Tijdens het commissiedebat is al gevraagd om het debat over dit onderwerp te voeren met de ambtsgenoten van Buitenlandse Zaken. Het sanctiebeleid voor buitenlandse bedrijven ligt ook op het terrein van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarom ontraad ik deze motie. Ik wijs er overigens op dat CAF een Spaans bedrijf is, een van de grootste spoorbouwers in Europa.

Tot slot de motie op stuk nr. 825 van de heer Bamenga. Die geef ik oordeel Kamer. In de landelijke werkstroom BRT is in 2022 ook al een verkenning gedaan naar kansrijke locaties. Die verkenning willen we ook updaten. Deze motie is daarmee in overeenstemming, dus oordeel Kamer.

Voorzitter. Daarmee heb ik alle moties geappreciëerd. Dank u wel.

De **voorzitter**:
Hartelijk dank. Dan zijn we aan het einde van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
We gaan dinsdag 11 juni aanstaande stemmen over de zes ingediende moties.

Dan kunnen we wat mij betreft gelijk doorgaan met het volgende tweeminutendebat. Het betreft het onderwerp luchtvaart, voor een belangrijk deel met dezelfde woordvoerders. Ik stel dan ook voor dat we gelijk doorgaan.